

Metoder för nybörjarundervisning i violinspel

Aktionsforskning om Colourstringsmetodens, Suzukimetodens och den ryska violinskolans
tillämplighet för olika temperament

Annemarie Åström-Tiula

Konstuniversitetets Sibelius-Akademi 2016

Skriftligt arbete

Hösten 2015

Annemarie Åström-Tiula
Konstuniversitetets Sibelius-Akademi / DocMus / konstnärsutbildningen
Skriftligt arbete

Sammandrag

Annemarie Åström-Tiula

Metoder för nybörjarundervisning i violinspel - Aktionsforskning om Colourstringsmetodens, Suzukimetodens och den ryska violinskolans tillämplighet för olika temperament

Konstuniversitetets Sibelius-Akademi, Skriftligt arbete inom den konstnärliga doktorsutbildningen 2015

118 sidor och 5 sidor bilagor

I mitt skriftliga arbete jämförde jag tre metoder inom nybörjarundervisning i violinspel och observerade deras tillämplighet för motsatta temperamentstyper. Metoderna i forskningen är Colourstrings- och Suzukimetoden samt den ryska violinskolans traditionella nybörjarundervisning, vilka utgör de huvudsakliga metoderna för undervisning i violinspel bland de småbarnspedagogiska metoderna som används i Finland.

Min forskning anknyter till traditionen inom aktionsforskning. I forskningsprocessen turades planering, aktion, observation och bedömning om. Jag undervisade och observerade två femåriga nybörjarviolinelever under ett halvt års tid som på basis av mina betraktelser representerade olika temperamentstyper. Jag betraktade dem i olika situationer och miljöer: på individuella lektioner, på interaktiva grupplektioner samt vid framträdanden. För att få information om nybörjarviolinsolor intervjuade jag olika representanter för nybörjarviolinsolor.

De mest centrala observationerna om de olika violinskolornas tillämplighet för olika temperament inom min aktionsforskning var följande: för introverta temperamentstyper passar den kontrollerat och noggrant framskridande ryska violinskolan bäst, medan den snabbrytmiga Suzukimetoden passar bättre för extroverta temperamentstyper. Colourstringsmetoden som tar alla sinnen i beaktande ser ut att passa bäst för extremvarianten av bägge temperamentstyper. Jag märkte hur betydelsefulla framträdandena är för utvecklingen av elevens motivation. Inläring i grupp kan avsevärt förbättra inlärningsprestationen, ifall elevernas spelförmåga är på samma nivå och temperamentstyperna kompletterar varandra.

Som slutsats kan jag konstatera att det är bra att nybörjarläraren i violinspel är medveten om elevens och lärarens temperament och anpassar sitt undervisningssätt till dem.

Sökord: violinskola, undervisning i violinspel, Colourstringsmetoden, Suzukimetoden, den ryska violinskolan, småbarnspedagogik, växelverkan

INNEHÅLL

1 INLEDNING

2 OM NYBÖRJARUNDERVISNING I VIOLINSPEL

2.1 NYBÖRJARUNDERVISNING ENLIGT DEN RYSKA VIOLINSKOLAN

- 2.1.1 Leopold von Auer
- 2.1.2 Ramar för nybörjarundervisning i violinspel i Ryssland
- 2.1.3 Nybörjarundervisning inom den ryska violinskolan i Finland
- 2.1.4 Nybörjarundervisning enligt den ryska violinskolan
- 2.1.5 Erfarenheter av de ryska violinskolehäftena

2.2 SUZUKIMETODEN

- 2.2.1 Shinichi Suzuki
- 2.2.2 Nybörjarundervisning i violin i Finland enligt Suzukimetoden
- 2.2.3 Nybörjarundervisning enligt Suzukimetoden
- 2.2.4 Mina egna erfarenheter av Suzukihäften

2.3 COLOURSTRINGSMETODEN

- 2.3.1 Zoltán Kodály och bröderna Szilvay i Finland
- 2.3.2 Nybörjarundervisning enligt Colourstringsmetoden
- 2.3.3 Undervisningsmaterial
- 2.3.4 Mina egna erfarenheter av Colourstringshäften

2.4 VÄXELVERKAN INOM SPELANDETS NYBÖRJARUNDERVISNING

- 2.4.1 Närhet och ögonkontakt
- 2.4.2 Läraren undervisar med kärlek
- 2.4.3 Empati och emotionell intelligens
- 2.4.4 Självkänsla
- 2.4.5 Konstruktivistisk undervisningsstil
- 2.4.6 Betydelsen av sociala färdigheter

3 TEMPERAMENT INOM NYBÖRJARUNDERVISNINGEN I VIOLINSPEL

3.1 VAD AVSES MED TEMPERAMENT?

3.2 GRUNDEN FÖR TEMPERAMENTSTEORIER: BESTÅENDE LÄGGNING OCH TIDIGT FRAMTRÄDANDE

3.3 TEMPERAMENTETS ROLL VID UNDERVISNING I SPEL

- 3.3.1 Hur möts lärarens och elevens temperament i undervisningen?
- 3.3.2 Hegeviks definitioner av de fyra temperamentsdragen
 - 3.3.2.1 Inbundenhet
 - 3.3.2.2 Lätt distraherad
 - 3.3.2.3 Intensitet
 - 3.3.2.4 Retningströskel

4 AKTIONSFORSKNING I FORSKNINGEN INOM NYBÖRJARUNDERVISNING I VIOLINSPEL

4.1 VAD AVSES MED AKTIONSFORSKNING?

4.2 HUR GENOMFÖRS AKTIONSFORSKNING?

4.3 MÅLEN FÖR DENNA FORSKNING

5 GENOMFÖRANDE AV FORSKNINGEN

5.1 HUR JAG GENOMFÖRDE AKTIONSFORSKNINGEN

5.2 PRESENTATION AV ELEVERNA

- 5.2.1 Den extroverta eleven Lilli
- 5.2.2 Den introverta eleven Päivi

6 RESULTAT

6.1 DEN FÖRSTA UNDERVISNINGSPERIODEN: DEN RYSKA VIOLINSKOLAN 17.5 - 12.7.2014

6.1.1 Det första skedet 17.5 – 28.5: Lilli och Päivi
Det andra skedet 12.6 – 21.6: Lilli

6.1.2 Det tredje skedet 11.7.2014: Lilli och Päivi

6.2 DEN ANDRA UNDERVISNINGSPERIODEN: SUZUKI VIOLINSKOLA 21.8. – 18.10.2014

6.3 DEN TREDJE UNDERVISNINGSPERIODEN: COLOURSTRINGSMETODEN 23.10 – 13.12.2014

6.4 SAMMANDRAG AV RESULTATEN

6.4.1 Hur de olika metoderna lämpade sig för olika temperamentstyper

6.4.2 Utvecklingen av interaktionen mellan Päivi och Lilli

6.4.3 Betydelsen av framträdanden

7 BEDÖMNING AV FORSKNINGEN

7.1 HUR LÄMPADE SIG AKTIONSFORSKNINGEN FÖR FORSKNINGEN?

7.2 LÄRAREN SOM BEDÖMARE AV ELEVEN

7.3 HUR JAG SJÄLV UTVECKLADES OCH FÖRÄNDRADES UNDER FORSKNINGENS LOPP

8 DISKUSSION

9 KÄLLOR

9.1 TRYCKTA KÄLLOR

9.2 OTRYCKTA KÄLLOR

10 BILAGOR

BILAGA 1: Studieprogram för de första fem studieåren enligt Tatjana Pogozeva.

BILAGA 2: Colourstringsmetodens publikationer för violin enligt Geza Szilvay.

1 INLEDNING

Studier inom klassiskt violinspel kan i Finland inledas i huvudsak med hjälp av tre metoder. Dessa är Colourstringsmetoden med ungersk bakgrund, Suzukimetoden med japansk bakgrund och den ryska violinskolan. Oftast förenar och anpassar lärarna olika metoder men det finns också lärare som helt och fullt använder sig av en viss skola. Själv inledde jag mina studier vid Lohjan musiikkikoulu (Lojo musikskola) på 1980-talet med Colourstringsmetoden, som då var mycket populär i Finland. På mina lektioner användes också sporadiskt Suzuki violinskolehäften. Då jag för första gången för ca fyra år sedan fick några nybörjarelever var jag till en början något rådvill beträffande vilken nybörjarviolimbok jag skulle be dem skaffa, dvs. utgående från vilken metod jag skulle börja undervisa.

För detta skriftliga arbete har jag via litteraturen bekantat mig med tre nybörjarundervisningsmetoder i violinspel. Dessutom har jag intervjuat tre betydande nybörjarlärare som verkat i Finland: Colourstringsmetodens grundare Géza Szilvay, Hannele Lehto, som från år 1980 undervisar med Suzukimetoden vid Käpylän musiikkiopisto (Kottby musikinstitut) samt överlärare emeritus Pertti Sutinen som använder den ryska violinskolan. Jag följde också med deras undervisning. Vid intervjuerna dryftade vi utöver metoderna också nybörjarundervisningens nuläge i Finland.

Jag tror att nybörjarundervisningens metoder mäts först i praktiken. Jag ville fördjupa den förståelse jag tidigare erhållit inom metoder för nybörjarundervisning i violinspel genom att pröva olika metoder i min egen undervisning i praktiken. Min fråga löd: **Hur lämpar sig metoder för nybörjarundervisning i violinspel undervisning av barn som representerar olika temperamentstyper?**

Jag hade ett ypperligt tillfälle att utföra aktionsforskning beträffande två av mina jämnåriga elever som hade inlett sina violinstudier nästan samtidigt men som var nästintill varandras motsatser beträffande temperament. Jag ville observera tre metoder för nybörjarundervisning i violinspel genom dessa elever i olika undervisningssituationer: individuell- och gruppundervisning samt vid framträdanden.

Växelverkan har alltid intresserat mig och jag ville också i detta arbete fästa uppmärksamhet vid det. I bästa fall är undervisningssituationen en dialog mellan elev och lärare där båda inspireras och får impulser av varandra för att lära sig nytt. Enligt min syn har läraren nytta av att känna till metodernas historia, tradition och utgångspunkter, så att han/hon kan förstå metodernas tillämpbarhet i olika situationer. I detta arbete är jag också intresserad av huruvida dessa traditionella metoder med vilka man erhållit goda resultat är för styva inom den praktiska undervisningen eller om de är anpassningsbara och lämpliga inom nybörjarundervisningen i violinspel idag. Eftersom samhället hela tiden förändras är det enligt min uppfattning viktigt att vara öppen till sinnet och utveckla undervisningsmetoderna till att passa nuläget.

2 OM NYBÖRJARUNDERVISNING I VIOLINSPEL

2.1 NYBÖRJARUNDERVISNING ENLIGT DEN RYSKA VIOLINSKOLAN

2.1.1 *Leopold von Auer*

Den ungersk-ryske violinkonstnären Leopold von Auer (1845 Veszprem, Ungern – 1930 Losch, Tyskland) anses vara grundaren av den ryska violinskolan. Von Auer studerade vid konservatorierna i Budapest och Wien samt i Hannover under ledning av den berömde Joseph Joachim. Från år 1868 fungerade han som professor vid konservatoriet i Sankt Petersburg samt som ledare för den Kejsarliga musikföreningen. Han verkade i St. Petersburg i 49 år och under den tiden samarbetade han med många betydande kompositörer, såsom Tjajkovski, Glazunov och Rimski-Korsakov.

I offentligheten har man under senare tid ofta frågat om den finländska musikpedagogiken är i kris? Har musikinstituterna för små resurser för de individuella lektioner som behövs? Förblir musikernas teknisk-konstnärliga bas på en bräcklig grund? Lider studerandena vid Sibelius-Akademien av otillräcklig orkesterutbildning eftersom utlänningar i allt större grad vinner provspelningar vid finska orkestrar? Enligt min åsikt är det alltid bra att diskutera och ifrågasätta, för utan det sker ingen utveckling. Det är ändå synd att man i diskussionen ofta tar fram endast det negativa, för då lider lätt hela saken. Förändringar och utveckling behövs säkert på alla fronter. Men utveckling och förändring borde inte ske endast genom att förhålla sig negativt och med för stor fokus på resultat och siffror, utan med gemensamma krafter, öppet sinne och med tanke på varje individs bästa utan att ändå förglömma det viktigaste – musikens och kreativitetens kraft och betydelse för människans välmående.

Inom den musikaliska nybörjarpedagogiken skapas grunden för musikernas kunnande och man bygger upp hela människans personlighet på djupet. Utan en stark och stabil grund är det nästan omöjligt att försöka bygga upp något bärande och hållbart. Därför är nybörjarundervisningens roll i en avgörande ställning, ifall målet är att fostra både goda människor och musiker. De tre metoderna som jag beskriver i mitt arbete skapar en stabil grund. Det är ändå mycket viktigt att minnas när och i vilken kulturell kontext dessa metoder har utvecklats. Suzuki utvecklade sin metod på 1950-talet i det krigshärjade Japan. Människorna var fattiga och i stort behov av tröst och stöd av andra människor och musiken. Géza Szilvay berättar följande:

”Då jag såg hundratals barn spela Vivaldis konsert i a-moll var det för mig verkligen en negativ upplevelse. Men jag förstår till fullo Suzuki, då han efter världskriget ville hämta något gott till Japan som skulle nå ut till så många som möjligt, t.o.m. tusentals, och som var billigt. Man hade inte råd att anställa lärare, så därför uppstod dessa stora grupper. Man bakom honom finns ett samhälle med en måntusenårig tradition av gruppsamhälle. Individerna har inte tagits i beaktande i Japans historia på samma sätt som i Västeuropa. Därför förundrar jag mig alltid över hur Suzukimetoden kan fungera i Västeuropa, för här är varje barn en individ. Personens inre röst och bilden av hur något borde låta borde få utvecklas ända från början.” (Szilvay 2010)

Å andra sidan betonade Suzuki att metoden alltid borde utvecklas och leva med i förändringen. Enligt Winberg (1980, 11) hör det till ”en god metods egenskaper att den aktiverar sin utövare att söka och finna nytt runtom de utstakade ramarna.” (Winberg 1980,11). Enligt min åsikt passar Suzukimetoden på många sätt bra också i denna dag. Också enligt Hannele Lehto godkänner metoden alla typer av temperament och personligheter att delta i spelhobbyn enligt tanken ”låt alla blommor blomma”. Alla får möjligheten att inleda violinspel för barnen testas inte på något sätt. Ända från början betonas ändå föräldrarnas delaktighet och stöd i barnens spelhobby. (Lehto 2015) Jag har hört av många kolleger att Suzukieleverna upplever glädje av att spela tillsammans och det förefaller finnas mycket lite negativt tävlande som dödar kreativiteten. Suzukieleverna lär sig ofta också lätt styckena utantill och är inte nervösa för att uppträda eftersom många barn ofta är med som stöd.

Jag anser att Suzukimetodens svaghet är att man först senare tar med notläsningen. Notläsningen kan bereda svårigheter och gå långsamt för barnet i ett senare skede, då barnet vant sig vid att alltid lära sig styckena på gehör. Snabb notläsningsförmåga är enligt min åsikt en av de viktigaste egenskaperna ifall man vill bli orkestermusiker. Faran kan också vara att en för intensiv gruppundervisning kan leda till att barnets personliga och individuella sätt att uppleva och skapa musik förblir outvecklad. Enligt min åsikt är det viktigaste vid musicerandet att musikerna kan förmedla sina egna känslor och erfarenheter genom kompositionen. Det vore också önskvärt att man fick stilrena framföranden på Suzukimetodens ljudinspelningar och att t.ex. barockmusik inte spelas på samma sätt som romantisk musik. Enligt min åsikt vore det också viktigt att genast från början lära barnen improvisation och komposition. Det lönar sig alltså att lyssna också på andra än Suzukimetodens egna inspelningar av stycken som ska instuderas.

Med Colourstringsmetoden har man på ett genialt sätt lyckats utnyttja dagens teknologi, så den har också utvecklats väl och anpassats till dagens läge. Sedan år 2010 har Geza Szilvay med användning av videokonferens undervisat barn världen runt från sin studio på Degerö. Szilvay har också tagit improvisation och komposition med i sin undervisning. Szilvays avvisande attityd gentemot lätt musik är ändå inte nödvändigtvis bra enligt min mening. Jag anser inte att det är skadligt att spela lätt och klassisk musik parallellt. I Pohjannoros artikel (2010, 17-21) betonar många rektorer vid musikinstitut att undervisning i improvisation är nutid både inom den klassiska musiken och rytmusiken. Till musikerns arbetsbeskrivning hör idag att behärska musikens olika sidor, både lätt och klassisk. Å andra sidan var många rektorer enligt Pohjannoro oroade över dagens attityd enligt vilken allt ska uppnås enkelt och snabbt, och då går vägen till framgång lättare fram via den lätta musiken. Ifall den lätta musiken absolut förbjuds kan det leda till att barnet helt slutar spela. Självt har jag upplevt spelande av lättare musik som befriande och det har medfört avslappning i mitt framförande av klassisk musik. Det var också intressant att i samband med intervjun med nybörjarläraren Lena Brodin¹ märka hur man i Sverige är mycket mer positivt inställd till den lätta musikens intåg jämsides med den klassiska. Där ses den inte som ett hot utan närmast som en rikedom.

Utbildningen inom klassisk musik håller enligt Szilvay på att brytas ner med snabb fart i Finland. Som första exempel lyfter Szilvay upp skolorna i Finland, där enligt honom undervisningen i klassisk musik nästan helt har upphört. "Det är ett stort misstag!", vändas han. Som motivering borde det redan räcka med de vetenskapliga bevisen att klassisk musik utvecklar hjärnan. Det går inte bättre enligt honom heller vid musikinstitutionen där de kvalitativa kraven sänks hela tiden. Och om inte nedgången av den klassiska musiken redan är tillräckligt brant så förvärras den ytterligare då antalet musikpedagoger minskar eftersom yrkeshögskolorna minskar sin utbildning inom klassisk musik. Motiveringen är ofta att jobben inte räcker till för alla. Szilvay förstår inte detta. "Präster och konstpedagoger behövs alltid. Nu då världen är så materialistisk, finns det behov av andliga värden." (Koppinen 2013)

Den ryska violinskolan är den äldsta av de tre metoder jag använder i min forskning och också den som förändrats minst – den har en lång tradition. De tekniska övningarna förefaller passa i dagsläget och är enligt min åsikt ännu fungerande och effektiva. Däremot kan styckena i häftena och illustrationerna enligt många barn kännas ålderdomliga och inte särskilt inspirerande. Den ryska violinskolan formades mycket under sovjettiden. Enligt Seppo Reinikainen förhöll man sig till violinspel på samma sätt som till vetenskapen i Sovjetunionen: den styckades upp i delar, varefter varje del analyserades och undersöktes. Under den kommunistiska tiden var disciplinen sträng och kraven höga särskilt inom musikskolorna för toppbegåvningar. Barnen kunde inte heller fritt välja hobbyer såsom nu. Geza Szilvay beskriver det kommunistiska systemet på följande sätt:

"I det forna kommunistiska systemet var musiken ett ämne som inte bara beundrades, utan ett ämne dit politiken inte nådde. På sätt och vis var (musiken) den plats dit människorna kunde gå utan att någon blandade sig i. Och därför har musiken utvecklats oerhört under denna tid i dessa länder, också givetvis genom den gamla traditionen. Även om kvaliteten är viktig också för mig och jag säger att man ska vara krävande så vill jag helt fränsäga min den typen av rysk undervisning där barnet spelar tre-fyra timmar. Dvs. barnet inleder karriären direkt. Det fränsäger jag mig. Men jag går inte heller till den andra ytterligheten, där barnet har musiken bara som hobby." (Szilvay 2010)

Den ryska violinskolan har producerat en stor mängd lysande violinvirtuoser. Man måste ändå kostatera att den hårda pressen och konkurrensen har varit för mycket för många barn och unga och den har som värst kunnat skada deras självkänsla och psyke. Jag är ändå nöjd med att via detta arbete ha fått bekanta mig närmare med den ryska violinskolan och lärt mig att uppskatta dess teknik. Jag märker att jag skulle ha önskat mig mer tekniska och krävande lärare, men å andra sidan är det aldrig för sent att lära sig något nytt. Det är bra att låta personligheten utvecklas i lugn och ro och att

¹ Lena Brodin är en aktiv musikpedagog från Sverige. Hon har arbetat bl.a. vid Kulturskolan Stockholm 1969 – 2008 samt skrivit violinskolan "Fela med färg" vars tyngdpunkter utgörs av ergonomi, improvisation och musikglädje. (L. Brodin, 2015)

låta människan växa till en hel individ. På det sättet försvinner inte känsligheten och kraften i det egna uttrycket.

I varje metod jag undersökt håller man för viktigt att barnen får förbli barn men betonar också betydelsen av hårt arbete. Man uppnår inte resultat endast med begåvning, utveckling kräver daglig övning. Att spela violin är ändå inte enbart mekaniska och fysiska rörelser, utan så fort som möjligt borde man låta sig föras iväg av musiken och fantasin. Där ligger kanske nybörjarundervisningens största utmaning: Hur förena krävande och obekväma rörelser med en holistisk konstupplevelse? Det är uppenbart att violinspel utvecklar och sensibiliserar barnet på ett mångsidigt sätt, både motoriskt och psykiskt. Utöver musik och fysik hör också studier av rytm och toner till nybörjarundervisningen i violinspel, och man kan närma sig dessa med hjälp av många sinnen. Det är bra att för varje elev vara medveten om vilket sinne som är dominerande. Jag tror att man bäst och på det mest djupsinniga sättet lär sig nytt genom att utnyttja alla sinnen. Sinnenas mångsidiga känslighet medför också trevlig variation i barnets lektioner.

Eftersom det inom nybörjarundervisningen ofta är fråga om små barn har föräldrarna en stor och viktig roll inom nybörjarundervisning i violinspel. Inom alla tre metoder jag undersökt är man överens om detta. Men även här är barnen inbördes mycket olika. För en av mina elevers del har jag märkt hur stor skillnaden är om han/hon gått igenom sin spelläxa ensam jämfört med om den ena föräldern hade hjälpt till. För en annan elevs del märker jag däremot ingen skillnad, för eleven kan på ett mycket självständigt sätt öva sina läxor på rätt sätt. Ibland kan det också vara bra att barnet har ett delområde i sitt liv som han/hon upplever sig behärska och inte alltid är underställd föräldrarna. Det viktigaste är elevens och lärarens intensiva och goda kontakt där också personkemin har en stor betydelse.

Upprätthållande av motivationen är mycket viktigt. Därför uppmanar man inom alla tre metoder barnen att utöver den individuella undervisningen delta i gruppundervisning. Jag anser också att det är viktigt att eleverna har något mål som de strävar mot. Jag vet också för egen del att man inte övar lika intensivt ifall man inte har någon konsert på kommande. Lyckade framföranden ökar också motivationen. Jag har redan under många års tid ordnat jul- och vårkonsserter med varm stämning för mina elever i mitt eget hem. Vid dessa konsserter får varje elev uppträda både ensam och tillsammans med klassens andra elever. Eftersom åldersfördelningen bland mina elever är fem till 22 år får de unga höra sina förebilder och föräldrarna får höra hela utvecklingsspektret för violinspel.

Jag tror att det också i fortsättningen kommer att finnas personer som har klassisk musik som hobby. Den klassiska musiken är en bra motvikt i en allt hårdare värld med ett allt snabbare tempo där allt ska ske genast. Skapande av musik är som ett tillstånd där tiden stannar och musikern kommer till en annan verklighet, musikens värld. Jag minns att mamman till en av mina livliga elever berättade att pojken varje dag efter den hektiska skoldagen tar fram sin violin och lugnar sig efter att ha spelat en stund. Violinspelet kan för barnet vara ett viktigt eget uttryckssätt för sin röst. Nuförtiden talar man också om hur de unga är mer ensamma än förut. Jag tror att om den unga får positiva erfarenheter av den kraft som uppkommer av att skapa musik tillsammans med andra i orkester eller kör, kan därav uppstå en livslång hobby som har en enorm betydelse för välmåendet. Dessa positiva aspekter borde man betona mycket mer inom den klassiska musiken. Man måste ändå komma ihåg att barnets framsteg i violinspel kräver daglig övning. Endast då utvecklas barnet och kan spela stycken som intresserar. Men övandet ska ändå enligt min uppfattning alltid vara meningsfullt och inte spelande som sker under tvång och hård press. Det viktigaste är att musikglädjen och kreativiteten bibehålls.

Detta skriftliga arbete har medfört att jag utvecklats som lärare att på ett mer känsligt sätt identifiera elevernas temperament och karaktärsdrag. Jag har lärt mig att bättre tillämpa olika metoder att passa för olika elever. Nu har jag många fler metoder som jag kan använda i olika situationer. Jag använder inte bara en metod i min undervisning, utan jag upplever det som lämpligast både för mig själv och de flesta av mina elever att tillämpa de bästa och bäst fungerande sidorna av alla metoder. Jag tillämpar också alltid min undervisning specifikt för varje elev. I min nybörjarundervisning har jag mest använt Sirpa Lannes-Tukiainens bok *"Viulunni soi"*. Jag gillar boken av många anledningar: där finns goda tekniska övningar som Lannes-Tukiainen har tillämpat ur alla tre metoder och dessutom finns det vackra färggranna bilder i boken. För mina yngsta elever har jag upplevt att det bäst fungerande sättet

att undervisa rytmer och noter är med hjälp av Colourstringsmetoden. Av den ryska violinskolan använder jag mest tekniska övningar men styckena väljer jag ofta ur Suzukihäftena. Min undervisning har också blivit mer systematisk och metodisk utan att ändå utelämnat hängivelse i stunden och känslan. Framträdandena har blivit viktiga och angenäma upplevelser för mina elever som klart har ökat också de blygare elevernas motivation. Att ställa sig själv utanför sin bekvämlighetszon och övervinna sin rädsla är enligt min åsikt viktiga färdigheter att lära sig redan som barn. Jag blev överraskad då jag upptäckte hur viktiga de visade sig vara också för mina egna elever.

Det har varit intressant att sätta sig in i tankens och skrivandets detaljer på samma sätt som jag är van vid att göra i samband med skapandet av musik. Det får inte uppstå tomrum i fraserna såsom det inte heller får uppstå i skriven text. Slutligen måste man ändå låta både text och musik flöda som stora helheter. Också i skrivarbetet har växelverkan en stor betydelse. Det har varit givande att särskilt med handledaren för mitt skriftliga arbete fördjupa sig i texten och arbetets innehåll. Dessutom har det varit inspirerande för mitt eget spelande att bekanta mig med t.ex. den ryska violinskolan, som jag inte var särskilt bekant med från tidigare. Jag upplever att det aldrig är för sent att ta in nya intryck och synvinklar i det egna spelandet och den egna tekniken. Då jag t.ex. via läsande och diskussioner bekantade mig med den ryska stråkhandens ställningar, insåg jag att det verkligen inte finns bara ett enda rätt sätt att hålla i stråken. En mening förblev i minnet: "För att du ska kunna uppnå tusen olika nyanser med din violin, ska din stråkhand kunna ha tusen olika spelställningar."

Tack vare skrivandet har min tanke fördjupats och förtydligats. Detta arbete har hjälpt mig att starkare lita på mig själv och mina instinkter och tack vare den nya kunskapen kan jag låta kreativiteten blomstra både i mitt eget och i mina elevers spelande. Forskningen har också ökat min självsäkerhet i mitt undervisningsarbete och i pedagogiska frågor. Det har varit utvecklande att pröva och bli medveten om t.ex. olika spelställningar enligt olika violinskolor. Lyhördheten inför interaktionen har medfört nya dimensioner också i mitt eget violinspelande. Spelande är ju hela tiden interaktion med musiken, musikerna och publiken. Att öppna sig för musiken och vara lyhörd för känslor kan sänka kontrollen över tekniken och öka risken för fel toner. Därför vore det också mycket viktigt att uppmuntra unga spelare att öppna sig för musikens okända och fascinerande flöde och spela utan rädsla för fel. I en tolerant och trygg omgivning kommer kreativiteten åt att blomstra.